

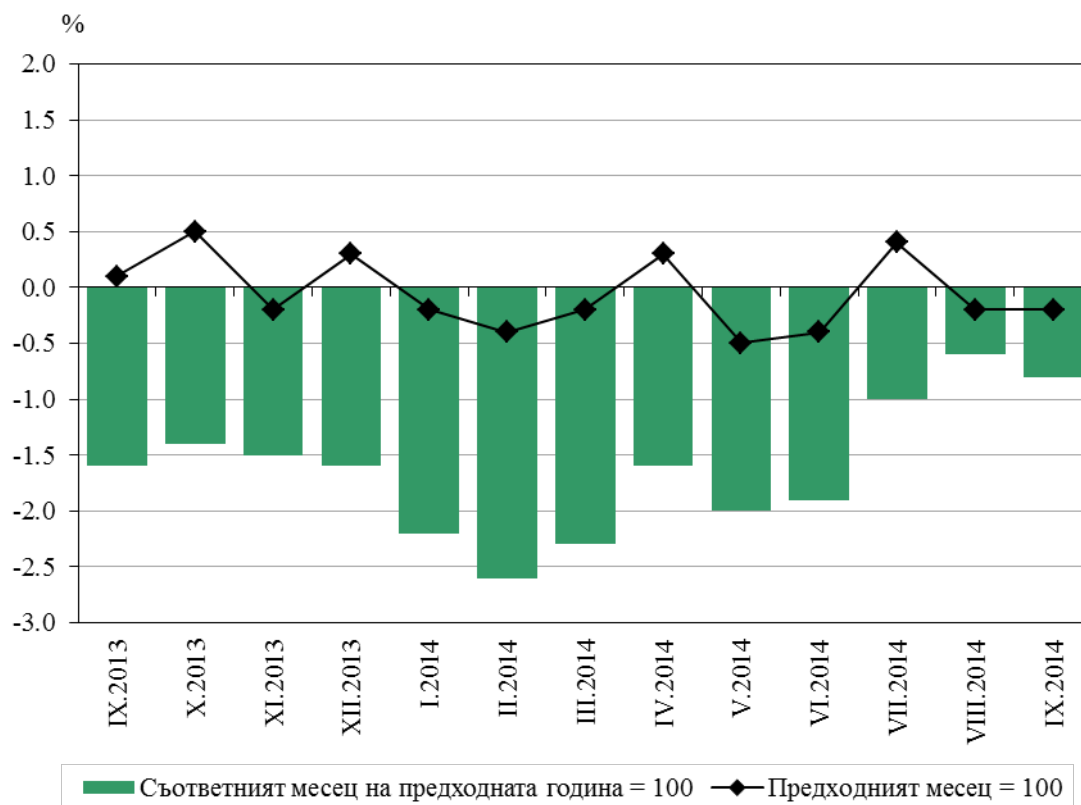
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА СЕПТЕМВРИ 2014 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за септември 2014 г. спрямо август 2014 г. е 99.8%, т.е. месечната инфлация е минус 0.2%. Инфлацията от началото на годината (септември 2014 г. спрямо декември 2013 г.) е минус 1.4%, а годишната инфлация за септември 2014 г. спрямо септември 2013 г. е минус 0.8% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2013 - септември 2014 г. спрямо периода октомври 2012 - септември 2013 г. е минус 1.6%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През септември 2014 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.9%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;
- облекло и обувки - намаление с 0.4%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.2%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.4%;
- здравеопазване - намаление с 0.3%;

- транспорт - намаление с 1.5%;
- съобщения - намаление с 0.2%;
- развлечения и култура - намаление с 5.7%;
- образование - увеличение с 1.4%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.8%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.5%.

През септември 2014 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.2%, брашно - с 0.5%, бял хляб - с 0.3%, свинско месо - с 0.5%, трайни колбаси - с 0.3%, яйца - с 2.1%, млечни масла и маргарин - съответно с 1.0 и 3.0%, ябълки - с 8.1%, грозде - с 8.7%, зрял лук - с 6.7%, леща - с 2.1%, маслини - с 0.7%, захар - с 3.0%, шоколад и шоколадови изделия - с 0.2%, хомогенизирани бебешки, детски и диетични храни - с 0.3%, безалкохолни напитки - с 2.7%, плодови и зеленчукови сокове - с 0.2%, ракии - с 0.1%, и други.

През септември 2014 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: месо от домашни птици - с 0.9%, мляно месо (кайма) - с 1.2%, прясно мляко - с 0.5%, сирене и кашкавал - съответно с 0.4 и 0.3%, олио - с 0.1%, цитрусови и южни плодове - с 6.9%, домати - с 19.0%, краставици - с 11.5%, зеле - с 16.2%, пипер - всички видове - с 2.6%, моркови - с 2.5%, картофи - с 11.4%, кафе - с 1.3%, минерална вода - с 1.0%, бира - с 0.2%, и други.

През септември 2014 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление при: обувки - с 1.6%, течни горива за битови нужди - с 1.4%, хладилници и фризери - с 0.5%, готварски печки - с 1.0%, препарати за почистване - с 1.1%, автомобили втора употреба - с 5.5%, дизелово гориво и автомобилен бензин А95Н - с по 0.6%, автомобилен бензин А98Н - с 0.4%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 0.8%, метан за ЛТС - с 0.3%, пътнически въздушен транспорт - със 17.2%, фиксирани телефонни услуги - с 0.5%, телевизионни приемници - с 1.6%, комплексни услуги за почивка и туристически пътувания - с 15.2%, услуги по краткосрочно настаняване - с 11.1%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите са се увеличили цените на: цигари - с 0.1%, облекло - с 0.3%, газообразни и твърди горива за битови нужди - съответно с 1.0 и 0.9%, резервни части за ЛТС - с 0.3%, фотоапарати - с 1.2%, градинарство и цветарство - с 2.6%, услуги в образованието - с 1.4%, кина, театри и други - с 0.1%, книги - с 1.8%, услуги в бръснаро-фризьорски салони - с 0.2%, продукти за лична хигиена и козметични продукти - с 0.9%, и други.

През септември 2014 г. е регистрирано намаление при цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти - с 0.4%, и на лекарските услуги - с 0.1%. Цените на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за септември 2014 г. спрямо август 2014 г. е 99.3%, т.е. месечната инфлация е минус 0.7%. Инфлацията от началото на годината (септември 2014 г. спрямо декември 2013 г.) е минус 1.9%, а годишната инфлация за септември 2014 г. спрямо септември 2013 г. е минус 1.4% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода октомври 2013 - септември 2014 г. спрямо периода октомври 2012 - септември 2013 г. е минус 1.4%.

Според ХИПЦ през септември 2014 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.8%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;

- облекло и обувки - намаление с 0.2%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - цените остават на равнището от миналия месец;
- здравеопазване - намаление с 0.2%;
- транспорт - намаление с 2.1%;
- съобщения - намаление с 0.2%;
- развлечения и култура - намаление с 3.1%;
- образование - увеличение с 1.1%;
- ресторанти и хотели - намаление с 3.2%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.2%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за септември 2014 г. спрямо август 2014 г. е 100.3%, а от началото на годината (септември 2014 г. спрямо декември 2013 г.) е 98.9% (табл. 3 от приложението).

През септември цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 0.7%;
- нехранителни стоки - намаление с 0.1%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за септември 2014 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2013	IX.2014		
		предходният месец = 100	декември 2013 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	99.8	98.6	99.2
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	33.015	100.9	99.9	100.2
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.856	100.1	100.5	101.3
03 Облекло и обувки	4.228	99.6	93.3	98.1
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	17.334	100.2	99.7	99.5
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	4.180	99.6	98.9	98.7
06 Здравеопазване	6.476	99.7	96.4	96.6
07 Транспорт	8.593	98.5	96.7	96.7
08 Съобщения	5.279	99.8	93.6	94.0
09 Развлечения и култура	4.869	94.3	97.8	101.2
10 Образование	0.678	101.4	101.7	102.2
11 Ресторанти и хотели	6.059	99.2	99.9	100.7
12 Разнообразни стоки и услуги	4.433	100.5	99.5	100.0
Хранителни	34.271	100.9	99.9	100.2
Нехранителни	31.516	99.9	97.7	98.3
Обществено хранене	5.611	100.0	100.5	101.0
Услуги	28.603	98.5	97.8	98.5

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за септември 2014 година

Потребителски групи	Тегла 2012	IX.2014			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2013 = 100	съответният месец от предходната година = 100
	‰	‰			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	142.11	99.3	98.1	98.6
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	230.884	152.83	100.8	99.6	99.8
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	69.453	271.13	100.1	100.3	101.2
03 Облекло и обувки	33.997	124.47	99.8	94.5	98.7
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	87.605	139.53	100.1	99.8	99.8
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	66.964	113.84	100.0	98.9	98.6
06 Здравеопазване	60.572	133.04	99.8	95.9	96.1
07 Транспорт	189.910	140.27	97.9	96.6	96.5
08 Съобщения	60.330	85.54	99.8	94.2	94.4
09 Развлечения и култура	62.802	100.73	96.9	97.8	98.9
10 Образование	9.428	182.19	101.1	101.6	102.2
11 Ресторанти и хотели	78.143	164.01	96.8	98.4	100.4
12 Разнообразни стоки и услуги	49.911	167.15	100.2	99.3	99.5

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за септември 2014 година**

Потребителски групи	Тегла 2013	(Проценти)
		IX.2014 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.3
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	55.594	100.7
Облекло и обувки	3.251	99.5
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	24.954	100.2
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.403	98.8
Здравеопазване	6.839	99.6
Транспорт	1.499	100.0
Съобщения	0.989	99.6
Развлечения и култура	0.673	99.9
Разнообразни стоки и услуги	3.798	99.9
Хранителни	55.594	100.7
Нехранителни	23.373	99.9
Услуги	21.033	100.0